

De heer E.E.F. Stevenhagen
Velddreef 293
2727 CH ZOETERMEER

Geachte heer Stevenhagen,

Op 12 oktober 2012 ontving de Nationale ombudsman uw klacht over de wijze waarop onder andere de burgemeester van de gemeente Zoetermeer reageerde op uw klachten over geconstateerde gebreken tijdens de verkiezingen op 12 september 2012 in stembureau 36.

Achtergrond

Uw klacht is via de Nationale ombudsman ter verdere behandeling doorgestuurd aan het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zoetermeer. Bij brief van 3 december 2012 heeft het college gereageerd. Een groot deel van uw klachten worden gegrond verklaard. Aangegeven wordt daarbij dat naar aanleiding van uw klachten bij de volgende verkiezingen tijdens de instructie aan de stembureauleden extra aandacht zal worden besteed aan de door u aangedragen onderwerpen.

Twee resterende klachtonderdelen zijn door het college ongegrond verklaard. Naar aanleiding van de reactie van het college heeft u zich op 5 december 2012 opnieuw tot de Nationale ombudsman gewend. U geeft aan dat u – ondanks het feit dat het merendeel van uw klachten gegrond is verklaard – niet tevreden bent.

Deels heeft uw onvrede te maken met het niet verstrekken van een bericht van ontvangst voor de door u afgegeven klacht. Daarnaast acht u het onjuist dat geen definitief verslag van de hoorzitting over de klacht is opgesteld en meldt u dat het onverklaarbaar blijft dat 200 stembiljetten ontbreken.

Al met al stelt u dat uw bedenkingen over de gang van zaken zijn gemeld bij het stembureau, de burgemeester, de gemeenteraad, het hoofdstembureau, de Kiesraad, de commissie van geloofsbrieven van de Tweede Kamer, de minister van Binnenlandse Zaken en de OVSE en het resultaat daarvan is dat niemand iets doet. Of, zoals u in uw eigen woorden stelt: "Ik voel me als een klein kind dat jaren heeft gekeken naar de poppenkast van 'Jan Klaassen en de democratie' en op een dag nieuwsgierig om de hoek keek en de achterkant van die poppenkast zag. En dat het allemaal niet waar was."

Postadres

Postbus 93122
2509 AC Den Haag

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 151
2594 AG Den Haag
Tel: (070) 356 35 63
Fax: (070) 360 75 72
bureau@nationaleombudsman.nl
www.nationaleombudsman.nl

Doorkiesnummer

(070) 356 35 34 JP/gn

datum
23 JAN 2013

Ons nummer

2012.14958 001

Uw brief

5 december 2012

Uw kenmerk

Bijlagen

Behandelend medewerker

mr. J.A. Prins

Onderwerp

Gemeente Zoetermeer

Ons nummer

2012.14958 001

2

Geen onderzoek

Ik moet u echter meedelen dat ook de Nationale ombudsman geen verdere actie zal ondernemen naar aanleiding van uw klacht. Hiervoor heb ik het volgende overwogen.

Allereerst bevat de Kieswet strikte procedures over de gang van zaken binnen de stembureaus en voor de vaststelling van de verkiezingsuitslagen. Het zal u bekend zijn dat, op basis van het bepaalde in de Kieswet, de stembureaus direct na het sluiten beginnen met het tellen van de stemmen waarvan een proces-verbaal wordt opgemaakt. Vervolgens worden, wanneer door ieder hoofdstembureau de uitslag in de kieskring is vastgesteld, de resultaten overgebracht naar het centrale stembureau; de Kiesraad. De Kiesraad maakt vervolgens in een openbare zitting de officiële uitslag van de Tweede Kamerverkiezing bekend.

Kiezers kunnen alleen tijdens de zitting van het hoofdstembureau en tijdens de zitting van het centraal stembureau waarin de uitslag van de verkiezing wordt vastgesteld, mondeling bezwaren inbrengen. Alle bezwaren worden in het proces-verbaal van het hoofdstembureau en het centraal stembureau vermeld. Overeenkomstig artikel P 20 van de Kieswet heeft het centraal stembureau op 17 september 2012, om 16:00 uur zitting genomen voor het vaststellen van de uitslag van de verkiezing van de leden van de Tweede Kamer en de officiële uitslag bekend gemaakt.

Na een Tweede Kamerverkiezing zijn er twee instanties die de bevoegdheid hebben om eventueel te besluiten tot een hertelling: het centraal stembureau (de Kiesraad) en de Tweede Kamer. Alleen de Kamer kan besluiten tot een herstemming en heeft daarmee een ruimere bevoegdheid. In veel andere landen is het eindoordeel over de geldigheid van stemmen in handen gelegd van een onafhankelijke rechterlijke instantie. Nederland kent zo'n systeem niet. Hier moet de Tweede Kamer beoordelen of het centraal stembureau de uitslag goed heeft vastgesteld en op basis daarvan de juiste mensen benoemd heeft verklaard. De uitslag van de Tweede Kamerverkiezing is onherroepelijk nadat de Kamer de nieuwe leden heeft toegelaten. Er kan in Nederland geen beroep bij een rechter worden ingesteld tegen de vaststelling van de uitslag.

Ik constateer dat de Kiesraad de uitslag van de verkiezingen officieel heeft vastgesteld en de Kamer geen besluit tot herstemming heeft genomen. Ook zijn de nieuwe leden toegelaten en staat de uitslag onherroepelijk vast.

Ons nummer

2012.14958 001

3

Uw klachten zijn door het college reeds grotendeels gegrond verklaard en aangegeven is dat uw opmerkingen over bijvoorbeeld het niet om 21.00 uur sluiten van de stembus, het niet juist doorlopen van de procedure zoals aangegeven in de artikelen N1 en N2 van de Kieswet en het niet opnemen in het proces-verbaal van de door u bij de stemming geuite bezwaren gegrond zijn en aanleiding geven om daar voor de volgende verkiezingen expliciet aandacht aan te besteden. Niet valt in te zien wat een eventueel onderzoek door de Nationale ombudsman daar nog aan toe zou kunnen voegen.

Naar aanleiding van uw opmerkingen over het niet formeel vaststellen van het verslag van de hoorzitting hecht ik er aan op te merken dat het niet verplicht is een verslag van een hoorzitting te maken. Wel is het wenselijk dat vastgelegd wordt wat is besproken, maar dat kan ook via de beslissing op de klacht. Aan deze voorwaarde is naar mijn mening dan ook voldaan.

Al met al kom ik tot de conclusie dat een onderzoek van de Nationale ombudsman geen toegevoegde waarde heeft, nu het college reeds inhoudelijk op de door u ingediende klachten is ingegaan en daar een oordeel over heeft gegeven.

Met vriendelijke groet,
de Nationale ombudsman,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "F.J.W.M. van Dooren".

mr. F.J.W.M. van Dooren,
substituut-ombudsman